

Na začátky obnovené duchovní správy na Svatém Hostýně v roce 1990 vzpomíná P. Pavel Zachrla, dnes duchovní správce v Holčovicích, který na našem poutním místě působil jako první kaplan (od 1. července 1990 do 30. června 1991).

Pojem Matice svatohostýnská byla pro většinu mladé generace po sametové revoluci v roce 1989 v tehdejší Československu zcela neznámý. K tomu, aby mohla obnovit svou činnost, muselo nastat mnoho změn, které znamenaly pro znovuobnovení činnosti péče o jedno z nejvýznamnějších mariánských poutních míst na Moravě – památnou perlu Moravy – Svatý Hostýn. Bylo důležité ustanovit výbor Matice svatohostýnské v roce 1990. Datum vzniku Matice svatohostýnské je v obchodním rejstříku uveden ke dni registrace 1. září 1990.

Od začátku znovuobnovení činnosti Matice svatohostýnské bylo vnímáno ustanovujícím výborem, že je nutné pokračovat v tradici péče o tak významné místo, na které se po dlouhých desetiletích opět vrátila duchovní správa Tovaryšstva Ježíšova. Velkou zásluhu na změnách v oblasti obsazení poutního místa po destrukci komunistické totality v roce 1990 měl odvážný olomoucký arcibiskup ThDr. František Vaňák, který ustanovujícími dekrety v únoru 1990 obnovil činnost duchovní správy jezuitských řeholníků, ale také následné činnosti Matice svatohostýnské. Je třeba si uvědomit, že arcibiskup František Vaňák dával potřebné impulzy k celkové reformě jemu svěřené arcidiecéze.

Představeným jezuitské komunity na Svatém Hostýně byl v roce 1990 ustanoven P. Jan Chromeček a rektorem P. Vladimír Tomeček. Do ustanovené komunity tehdejší provinciálem P. Janem Pavlíkem postupně přicházeli další jezuitští kněží nebo bratři.

Na Svatém Hostýně byl také zřízen jezuitský noviciát, do kterého postupně přibývali kandidáti, kteří zde procházeli spirituální formací pod tehdejší představeným komunity a novicmistrem P. Janem Chromečkem.

Hnacím prvkem začínajících reforem na Svatém Hostýně jak v oblasti organizační, duchovní, tak i materiální, byli P. Tomeček a P. Chromeček. Do ustanovujícího výboru

P. Pavel Zachrla

Matice svatohostýnské v počátcích patřili P. Jan Chromeček, P. Vladimír Tomeček, P. Pavel Zachrla, Ing. Stanislav Jakubík ze Spytihněvi, Josef Pavelec z Chvalčova (dle archivního záznamu o zřízení MSH v roce 1990).

V roce 1990 se vytvářela koncepce obnovy mariánského místa. Bylo důležité začít novým způsobem pracovat se získanými prostory budov. Většina zařízení získaných budov byla v havarijním stavu. Následovaly stavební úpravy nutné k ubytování řeholníků a noviců na Svatém Hostýně. Do těchto úprav se zapojili místní duchovní, novici,

řeholní sestry sv. Kříže, ale také laici, kteří nabídli své schopnosti v nejrůznějších oborech – zednické práce, instalatérské práce, tesařské práce (firma ze Sptyihněvi, trámy na krovy zajistil pan Jan Kurzysz z Jablunkova-Písku se spolupracovníky atd.).

Důležitým momentem bylo získání pozemků a budov, které byly dříve ve vlastnictví nejenom duchovní správy na Svatém Hostýně, ale i Matice svatohostýnské. Byl to proces, který v sobě obsahoval jednání s nejrůznějšími subjekty od Katastrálního úřadu, Ústavu sociální péče pro děti na Svatém Hostýně (nyní poutní dům) až po jednání s Okresním národním úřadem v Kroměříži a Městským národním výborem v Bystřici pod Hostýnem. Jedno z největších napětí bylo právě s Ústavem sociální péče na Svatém Hostýně. Je třeba připomenout, že na mnohých politických místech nebyly v té době provedeny dostatečné personální změny a staré struktury totalitního režimu byly stále aktivní. V oblasti právní byl v té době získáván majetku nápomocen JUDr. Milan Kopřiva ze Zlína.

Vzpomínám si, že klienty Ústavu sociální péče na Svatém Hostýně a ostatní svět odděloval vysoký drátěný plot s bránou, pracovníci ÚSP měli zakázáno s místními duchovními hovořit. Došlo i k tomu, že byl rozšířen názor, že jezuité chtějí vyhnat postižené děti z objektů, které dříve byly ve vlastnictví Matice svatohostýnské. Postupem času došlo k dalším jednáním (plných napětí), které se pro postižené klienty staly velmi pozitivními, a to proto, že bude pro ně výhledově během krátké doby vybudován nový objekt v Bystřici pod Hostýnem, do kterého bude ústav kompletně přestěhován.

Velký oříškem v jednání s pozemky a drobnými stavbami v areálu Svatého Hostýna byla jednání s obchodními provozova-

teli stánků s občerstvením a náboženskými předměty. Tato jednání postupem času dostávala stále větší konstruktivní řešení.

Jednou z vizí jezuitů, které se podařilo uskutečnit v devadesátém roce, i když s určitými problémy, byla větrná elektrárna.

Pro zabezpečení stravování poutníků v restauraci Ovčárna byl v té době také navázán pracovní vztah s Miroslavem Konečným ze Zlína, který vystudoval hotelovou školu a měl praktické znalosti v oboru pohostinských služeb.

Velkou pomocí v péči o nemovitosti a provozním zabezpečení byl jezuitský řeholní bratr Josef Machů. Byl to nesmírně dobrý a pracovitý řeholník.

V neposlední řadě bych chtěl vzpomenout na malou komunitu řeholních sester sv. Kříže, které zde velmi obětavě pracovaly a pomáhaly zabezpečovat mnohé oblasti provozu kostela a ostatních objektů a duchovní pomoci kněžím, řeholníkům, novicům a poutníkům.

Na závěr snad jedna z nejdůležitějších vět, kterou jednou vyslovil rektor baziliky P. Vladimír Tomeček: „Je třeba osvobodit majetek z rukou komunistů...“ A to si myslím, že se dlouhodobějším úsilím, které jezuitům na Svatém Hostýně příliš dobrého jména v té době nepřidalo, přece jen povedlo. Z těchto upřímných snah dnes Matice svatohostýnská může čerpat své další vize do budoucnosti se zaměřením v tak výjimečném „genius loci“, kterým Svatý Hostýn pro celou českou společnost je. Pokračovat v tradici novým způsobem v novém tisíciletí pro příští generace, kterým výjimečné a významné mariánské poutní místo je.

■ **P. Pavel Zachrla**
jednatel Matice svatohostýnské
v roce 1990